

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка до звіту ГЕР про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми

23273 Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад,
другий (магістерський) рівень вищої освіти, спеціальність 035 Філологія (035.02 кримськотатарська мова та література)

Критерії	Висновок ГЕР на ОНП 23273	Коментарі ЗВО на рекомендації ГЕР
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми. 1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня</p>	<p>Рівень В У ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» нормативна ФК9 стала ФК10, а ФК9,11 та 12 введені у структуру ОНП для формування її спеціалізації. <u>Окремі ПРН неузгоджені з відповідними нормативними та вибірковими ОК ОНП 2022 року.</u></p> <p><i>Рекомендуємо при вдосконаленні та перегляді ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» включити до проектної (робочої) групи не лише представників академічної спільноти, а й інших стейкхолдерів, зокрема ЗВО, роботодавців.</i></p> <p><i>Пропонуємо узгодити ПРН, визначені і сформульовані робочою групою з відповідними нормативними та вибірковими ОК ОНП.</i></p>	<p>Упродовж 2023-2024 н. р. планується удосконалення змісту ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» (редакція від 2021 р.); після проходження стажування викладачами кафедри планується оновлення РП ОК психолого-педагогічного та методологічного спрямування у зазначеній ОНП; удосконалення РП ОК 07. «Виробнича (асистентська) практика з відривом (кримськотатарська мова)».</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми 2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних</p>	<p>Рівень В 2.2. У матриці відповідності програмних компетентностей <u>компонентам освітньої програми відсутня інтегральна компетентність.</u></p> <p>2.5. Чинний договір про проведення практики підписаний з двома базами практики – ТОВ «Майстер книг» та ГО «Кримська родина». <u>Потребує збільшення кількості баз практики з урахуванням професійної підготовки ЗВО.</u></p>	<p>В ОНП фіксується інтегральна компетентність (с. 14), у наступній редакції ОНП її буде включено до матриці відповідності програмних компетентностей ОК ОНП згідно з рекомендаціями, що зазначені у висновку членів ГЕР.</p>

Критерії	Висновок ГЕР на ОНП 23273	Коментарі ЗВО на рекомендації ГЕР
<p>результатів навчання.</p> <p>2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.</p>	<p><i>Пропонуємо в перспективі при удосконаленні ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» узгодити навчальний план підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з ОП у частині додаткових форм атестації. Рекомендуємо доповнити матрицю відповідності ЗК і ФК ОК інтегральною компетентністю. Також пропонуємо збільшити кількість баз практики відповідно до спеціалізації ОНП, підсилити дослідницьку складову ОНП через запровадження науково-дослідницького семінару та дослідницької практики.</i></p>	<p>2.5. Наразі триває процес оформлення проєктів договорів з новими базами практик.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> <p>3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти</p>	<p>Рівень В</p> <p>Аналіз сайту КНУ імені Тараса Шевченка, відомостей СО, висновків ЕГ дають змогу стверджувати, що правила прийому на навчання ЗВО другого (магістерського) рівня вищої освіти за ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» оприлюднені на офіційному вебсайті університету, є чіткими та зрозумілими. Правила прийому надають чітку та зрозумілу інформацію, не містять дискримінаційних положень і відповідають законодавству України.</p> <p><i>Пропонуємо щорічно удосконалювати програму вступних випробувань зважаючи на особливості ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад», критерії оцінювання вступників, урахування новітніх тенденцій в сучасній філологічній науці, побажання стейкхолдерів. Рекомендуємо постійно сприяти і підтримувати навчання ЗВО у неформальній освіті, а також до участі в процедурах визнання результатів, отриманих у неформальній освіті.</i></p>	<p>Програма вступних випробувань переглядається, й за потреби удосконалюється та затверджується щорічно.</p> <p>Спонування здобувачів освіти до навчання за програмами неформальної освіти не належить ні до цілей програми ні до обов'язків ЗВО, однак Університет безумовно підтримує участь студентів у відповідних програмах, за умови що це не заважає досягненню програмних результатів навчання. На жаль ресурсів які допомагали здобувачам опанувати кримсько-татарську мову дуже небагато..</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p> <p>4.3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання</p>	<p>Рівень В</p> <p>4.3. Поєднання навчання та досліджень на ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» регулюється «Положенням про Наукове товариство студентів та аспірантів КНУ імені Тараса Шевченка», розділом 4 і 5</p>	<p>4.3. Впродовж другого семестру 2022-2023 н.р. щотижнево Гарант ОНП</p>

Критерії	Висновок ГЕР на ОНП 23273	Коментарі ЗВО на рекомендації ГЕР
<p>навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.</p> <p>4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти</p>	<p>«Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка». Зазначаємо, що ОНП має освітньо-науковий фокус, який реалізується через залучення здобувачів до дослідницької діяльності в рамках: вивчення відповідних ОК («Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Методологія наукових досліджень з кримськотатарської мови та літератури», «Основи другої східної мови для наукових цілей»); написання та публічного захисту кваліфікаційної роботи; апробації дослідження у формі публікації наукових статей і тез за матеріалами виступів на конференціях; участі у міжнародному науковому проєкті зі створення Національного корпусу кримськотатарської мови.</p> <p><u>З огляду на основну мету та освітньо-науковий фокус ОНП, пропонуємо стимулювати здобувачів вищої освіти до апробації результатів наукових пошуків та їхню участь у наукових конференціях упродовж навчання на ОП.</u></p> <p>4.5. КНУ імені Тараса Шевченка створює умови для реалізації НПП та ЗВО права на академічну мобільність для навчання або стажування за кордоном. Для координації цієї діяльності в університеті діє відділ академічної мобільності. ЗВО регулярно інформуються про можливості навчання за програмами обміну, грантами, стипендіальними програмами тощо. НПП ОНП, які читають лекції для ЗВО, мали можливість стажуватися за профілем викладання у Турецькій Республіці. Окремі здобувачі ОНП є учасниками академічної мобільності в турецьких університетах, а також міжнародного проєкту зі створення Національного корпусу кримськотатарської мови.</p> <p><i>Рекомендуємо систематично оновлювати списки рекомендованої літератури в робочих програмах ОК, постійно доповнювати їх сучасними філологічними науковими</i></p>	<p>к.філол.н. Сластьон С.Е. проводить консультації з написання наукових робіт (статей, дипломних робіт тощо), що стимулює здобувачів освіти до написання статей та участі у конференціях; в.о. завідувача кафедри, к.філол.н., Спотарь Г.Ю. проводить консультації щодо дотримання правил академічної доброчесності в процесі написання наукової роботи.</p> <p>Надалі планується активніше стимулювання студентів до участі в конференціях.</p> <p>При підготовці РП до дисциплін кожен НПП ОНП зобов'язаний систематично оновлювати список рекомендованої літератури в робочих програмах ОК.</p>

Критерії	Висновок ГЕР на ОНП 23273	Коментарі ЗВО на рекомендації ГЕР
	<p>дослідженнями. Пропонуємо заохочувати усіх здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» публікувати результати своїх наукових розвідок у провідних наукових українських та зарубіжних виданнях, активно здійснювати апробації результатів наукових пошуків на наукових конференціях.</p>	
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> <p>5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.</p> <p>5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і</p>	<p>Рівень В</p> <p>5.3. Процедура проведення контрольних заходів на ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» регулюється внутрішніми нормативними документами: «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка»; «Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУ імені Тараса Шевченка», «Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУ імені Тараса Шевченка», «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка». Матеріали СО та ЕГ свідчать, що ЗВО ознайомлені з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання, а об'єктивності та неупередженості сприяє зафіксована нормативно вимога регулярно інформувати здобувачів про кількість балів, набраних під час поточного контролю, можливість автоматично перевіряти й оцінювати завдання за допомогою електронної системи Triton Student. Також передбачено повторне проходження контрольних заходів для ліквідації академічної заборгованості, якщо здобувач отримав не більше двох незадовільних оцінок протягом навчального семестру. Студент має право на два перескладання: викладачеві та комісії. Існує можливість оскарження результатів контрольних заходів ЗВО. ЗВО ОНП ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій і знають свої права.</p>	<p>При підготовці РП до окремих ОК на 2023-2024 н.р. планується удосконалення критеріїв оцінювання.</p>

Критерії	Висновок ГЕР на ОНП 23273	Коментарі ЗВО на рекомендації ГЕР
<p>процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності</p>	<p>5.4. Політика, стандарти і процедура дотримання академічної доброчесності визначаються Статутом КНУ імені Тараса Шевченка (п. 7.16), Етичним кодексом університетської спільноти, «Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагиату у КНУ імені Тараса Шевченка», «Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУ імені Тараса Шевченка», «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка» (підрозділи 9.8, 10.7 та окремі підпункти розділів 7 і 8), «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка» (підрозділ 5.3.), Ухвалою КНУ імені Тараса Шевченка «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти».</p> <p><i>Рекомендуємо звернути увагу на удосконалення критеріїв оцінювання в робочих програмах окремих ОК.</i></p>	
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p> <p>6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання</p>	<p>Рівень В</p> <p>6.1.НПП, задіяні в реалізації ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад», відповідають академічній та професійній кваліфікації. НПП, що залучені до реалізації ОНП, ведуть активну наукову роботу, виступають науковими керівниками кваліфікаційних робіт ЗВО, мають велику кількість публікацій за тематикою дисциплін, які викладають, статей у фахових виданнях, монографій, підручників та посібників, методичних рекомендацій, статей у науково-практичних виданнях тощо. <u>Разом з тим, в окремих НПП, що викладають на ОНП відсутні публікації за останні 5 років у наукових фахових виданнях.</u> <u>У ОНП (Лист погодження), яка затверджена у січні 2022 року зазначено, що гарантом ОП є Олександр Галенко – історик, тюрколог, джерелознавець. Він є також керівником проєктної</u></p>	<p>Проблема відсутності статей у фахових виданнях за останні 5 років деяких НПП пов'язана з наступними причинами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. працівник залучений до викладання на кафедрі з вересня 2022 року, є випускником 2022 р. ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад»; 2. працівник перебував з 2018 по 2020/2021 рр. у декретній відпустці; 3. на момент акредитації статті окремих НПП перебували у друці й не були

Критерії	Висновок ГЕР на ОНП 23273	Коментарі ЗВО на рекомендації ГЕР
	<p><u>групи цієї ОНП (Передмова). Проте, у відомостях СО про Олександра Галенка нічого не сказано, а гарантом ОНП зазначена Сластьон Сабріє Едемівна. Очевидно відбулися зміни гаранта ОНП, тому у відомостях СО у розділі «Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження» варто було відобразити причини таких змін на ОНП.</u></p> <p><i>Рекомендуємо розширити практику залучення до проведення аудиторних занять філологів-практиків, зарубіжних фахівців галузі, стейкхолдерів. Стимулювати окремих НПП, які забезпечують викладання ОК на ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад», до наукових публікацій у фахових виданнях.</i></p>	<p>зазначені у звітній документації;</p> <p>4. працівник займався підготовкою навчально-наукових посібників з викладання кримськотатарської мови як іноземної, що методологічно потребує великих науково-пошукових ресурсів, враховуючи відсутність у світі подібного підходу у викладанні кримськотатарської мови.</p> <p>На засіданні кафедри тюркології ННІФ від 20 квітня 2023 року було прийняте рішення щодо покращення публікаційної активності окремих НПП впродовж 2023-2024 н.р. та залучення до проведення аудиторних занять філологів-практиків, зарубіжних фахівців галузі, стейкхолдерів.</p> <p>Враховуючи технічні обмеження щодо кількості знаків в пунктах електронного кабінету, причини заміни гаранта не були зазначені у відомості СО. Отже пояснимо їх тут: Олександр Галенко є істориком, а не філологом, – це ускладнювало процес підготовки акредитаційної справи ОНП з філології. За ініціативи самого Галенка О., починаючи з першого вересня 2020 року, де-факто всі обов'язки щодо гарантування ОНП були покладені на асистента кафедри тюркології, філолога, носія кримськотатарської мови, практикуючого перекладача – Сластьон Сабріє. Збір необхідних документів</p>

Критерії	Висновок ГЕР на ОНП 23273	Коментарі ЗВО на рекомендації ГЕР
		<p>(включаючи копію диплома кандидата філологічних наук), підпис та погодження подання на заміну гаранта ОНП тривав з листопада 2021 року по 22 лютого 2022 р., через що в затвердженій редакції ОНП від грудня 2021 р. гарантом зазначено О. Галенка.</p> <p>З першого липня 2022 року О. Галенко звільнився з кафедри тюркології за власним бажанням.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси.</p> <p>7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою</p> <p>7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої</p>	<p>Рівень В</p> <p>7.5. На ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Проте, перший поверх корпусу обладнаний пандусом, також є жовті смуги на сходах для людей з вадами зору, також обладнані відповідно до нормативних вимог місця загального користування. Разом з тим, для маломобільних ЗВО меншою мірою доступні навчальні приміщення на інших поверхах корпусу. На сайті університету наявна пам'ятка «Про правила комунікації із людьми з інвалідністю», «Порядок супроводу осіб з інвалідністю» та «Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університету рівних можливостей».</p> <p>7.6. У КНУ імені Тараса Шевченка є низка документів, якими врегульовано чітку та зрозумілу політику і процедуру розв'язання конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Серед них: «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса», «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУ імені Тараса Шевченка», «Антикорупційна програма», «Етичний кодекс університетської спільноти», «Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в КНУ імені Тараса Шевченка». Також діє пам'ятка норм етичної поведінки для учасників</p>	

Критерії	Висновок ГЕР на ОНП 23273	Коментарі ЗВО на рекомендації ГЕР
<p>програми</p>	<p>освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка, у яких висвітлені норми поведінки учасників освітнього процесу. Усі ці документи є у відкритому доступі на сайті університету і доступні для всіх учасників освітнього процесу на ОНП.</p> <p><i>Пропонуємо розвивати в Навчально-науковому інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка інклюзивний простір з можливостями навчання на ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» людям з особливими потребами аби вони мали безперешкодний доступ до всіх приміщень, які використовуються в освітньому процесі.</i></p>	
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p> <p>8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.</p>	<p>Рівень В</p> <p>8.1. Забезпечення якості освіти ЗВО регламентується державними нормативними актами, внутрішнім «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка», «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» (частина 2, розділ 9), якими передбачається періодичний перегляд освітніх програм, моніторинг заходів, спрямованих на вдосконалення освітніх програм, залучення зацікавлених сторін до перегляду та внесення пропозицій до поліпшення ОНП.</p> <p><i>Пропонуємо під час чергового перегляду ОНП «Кримськотатарська філологія, англійська мова та переклад» розглянути можливість включення у групу розробників представників стейкхолдерів, зокрема здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та роботодавців. Радимо в більш активних формах залучати цих стейкхолдерів до процесів модернізації ОНП. З метою удосконалення процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення якості освіти рекомендуємо: вивчити потребу у створенні ради (комітету) роботодавців; розглянути можливість</i></p>	<p>При подальшому процесі удосконалення ОНП безумовно до обговорення будуть залучені представники стейкхолдерів, зокрема здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та роботодавців. Водночас зазначимо що в Університеті менеджмент програмами здійснюється (за винятком тих випадків коли сформовано комітет освітньої програми) їх гарантами. Додатково зазначимо що проектантом кваліфікації може бути тільки людина яка сама має кваліфікацію хоча б того самого рівня.</p>

Критерії	Висновок ГЕР на ОНП 23273	Коментарі ЗВО на рекомендації ГЕР
	<i>створення електронної форми врахування пропозицій роботодавців щодо вдосконалення ОНП.</i>	
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p> <p>9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.</p>	<p>Рівень В</p> <p>9.1. Права й обов'язки учасників освітнього процесу регламентуються низкою нормативних документів КНУ імені Тараса Шевченка, що опубліковані на сайті університету та доступні для публічного перегляду.</p> <p><i>Рекомендуємо своєчасно розміщувати на вебсайті КНУ імені Тараса Шевченка чи Навчально-наукового інституту філології проєкт ОНП з метою надання та врахування пропозицій усіма стейкхолдерами.</i></p> <p><i>Пропонуємо не видаляти чи замінювати після завершення процедури затвердження зі сторінок офіційного сайту університету проєкти ОНП, які розміщувалися там з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).</i></p>	<p>Університет своєчасно розміщує проєкти освітніх програм на вебсайтах структурних підрозділів з метою надання та врахування пропозицій усіма стейкхолдерами.</p> <p>Практика видалення проєктів після завершення процедури затвердження зі сторінок офіційного сайту є звичайною як у європейських університетів, так і у органів виконавчої влади України.</p>